

Dosarul nr. 2ra-1066/22
2-19126186-01-2ra-05082022

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Centru – L. Ciubotaru
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – I. Țurcan. I. Cotruță, L. Pruteanu

DECIZIE

14 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Dumitru Mardari
Victor Burduh
Maria Ghervas

examinând recursul declarat de către Inspectoratul național de securitate publică al Inspectoratului General al Poliției,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Veaceslav Mîrza împotriva Ministerului Justiției și Inspectoratului național de securitate publică al Inspectoratului General al Poliției, intervenient accesoriu agentul constatat Valeriu Stratan cu privire la încasarea în mod solidar a prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din data de 19 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de către Inspectoratul național de securitate publică al Inspectoratului General al Poliției, s-a menținut hotărârea din data de 21 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La 29 iulie 2019 Veaceslav Mîrza a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, prin care a solicitat repararea prejudiciului moral în mărime de 10 000 lei, a cheltuielilor pentru asistența juridică în mărime de 2 000 lei și a taxei de stat în mărime de 360 lei.

În motivarea cererii de chemare în judecată Veaceslav Mîrza a indicat că la 20 noiembrie 2018, ora 11:35, fiind la volanul automobilului, se deplasa pe str. Octavian Goga, mun. Chișinău. La intersecția cu str. Pușkin s-a oprit ca să vireze la dreapta conform indicației semnelui rutier. Deplasându-se pe banda din stângă a str. Octavian Goga, s-a asigurat să vireze, însă nu a reușit să vireze pe str. Pușkin, mun. Chișinău, oprindu-se pentru a aștepta culoarea verde a semaforului, moment, în care în spatele său a apărut mașina de patrulare, care a pus în funcție lumina albastră/roșie și dispozitivele de semnalizare sonoră.

Având în vedere prevederile Regulamentului circulației rutiere, asigurându-se de lipsa de pericol, s-a pornit de pe loc ca să elibereze banda pentru a ceda trecerea autovehiculului de patrulare. La momentul în care mașina poliției a pornit girofarul și semnalul sonor, autovehiculul său staționa pe loc. Agentul constatator, deși l-a determinat cu girofarul să se pornească și să elibereze banda de deplasare, imediat ce a pornit de pe loc și până a intersecta str. Octavian Goga cu str. Pușkin i-a făcut semn să oprească. Oprind după intersecție, invocându-se că a ignorat semnul deplasării obligatorii pe strada Pușkin, a încercat să explice agentului constatator că se deplasa regulamentar.

Veaceslav Mîrza a menționat că agentul constatator, fără a analiza toate circumstanțele, i-a întocmit proces-verbal de contravenție, prin care a fost sancționat cu amendă în mărime de 600 lei și 3 puncte de penalizare.

Reclamantul a contestat procesul-verbal de contravenție din 20 noiembrie 2018, iar prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani din 22 martie 2019 a fost admisă integral contestația și s-a declarat nul procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI04538127 din 20 noiembrie 2018.

Agentul constatator, nefiind de acord cu hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani din 22 martie 2019, a declarat recurs. Astfel, reclamantul a fost nevoit să angajeze un avocat pentru a-i reprezenta interesele în instanța de recurs, pentru serviciile căruia a achitat suma de 2 000 lei, fapt confirmat prin ordinul de plată nr. 1 din 15 aprilie 2019.

Prin decizia din data de 17 aprilie 2019 Curtea de Apel Chișinău a respins contestația depusă de agentul constatator și a menținut hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani din 22 martie 2019.

Veaceslav Mîrza a indicat că, fiind oprit ilegal și neîntemeiat de agentul constatator, i s-a cauzat suferințe psihice de umilire, tristețe și neliniște manifestate prin iritabilitate, nervozitate fără un motiv, iar de la aplicarea sancțiunii contravenționale și până la anularea acesteia a fost limitat de posibilitatea de a se bucura de plăcerile vieții și de satisfacțiile spirituale pe care le avea până la întocmirea procesului-verbal de contravenție, acest fapt aducându-i atingere cinstei, prestigiului, onoarei, reputației și demnității.

Astfel, având în vedere suferințele psihice suportate în perioada desfășurării procesului contravențional, începând cu 28 noiembrie 2018 și până la 17 aprilie 2019, dar și cheltuielile reale suportate, reclamantul a solicitat recuperarea prejudiciului moral pe care l-a estimat la suma de 10 000 lei și a cheltuielilor pentru asistența juridică în mărime de 2 000 lei.

Prin hotărârea din data de 30 decembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de către Veaceslav Mîrza împotriva Ministerului Justiției privind încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată. (f.d. 36,41-44)

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 16 iunie 2020 a admis apelul declarat de Veaceslav Mîrza, a casat hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 30 decembrie 2019 emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Veaceslav Mîrza în contradictoriu cu Ministerul Justiției privind încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată și a remis cauza la rejudecare în alt complet de judecată. (f.d.67, 68-71)

Veaceslav Mîrza la data de 07 octombrie 2021 a depus cerere de concretizare a acțiunii, formulând aceleași pretenții față de Ministerul Justiției și Inspectoratul național de securitate publică al Inspectoratului General al Poliției. (f.d.119-124)

Prin hotărârea din data de 21 octombrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de către Veaceslav Mîrza, s-a încasat de la Inspectoratul național de securitate publică al Inspectoratului General al Poliției în beneficiul lui Veaceslav Mîrza prejudiciul moral în mărime de 1 000 lei și cheltuielile de judecată în mărime de 2 000 lei, în rest s-a respins cererea de chemare în judecată, ca fiind neîntemeiată. (f.d. 130,136-145)

Hotărârea instanței de fond a fost contestată cu apel, în termen, de către Inspectoratul național de securitate publică a Inspectoratului General al Poliției. (f.d. 132)

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din data de 19 aprilie 2022 a respins apelul declarat de către Inspectoratul național de securitate publică al Inspectoratului General al Poliției, a menținut hotărârea din 21 octombrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru. (f.d.175,176-187)

Împotriva deciziei instanței de apel a depus recurs Inspectoratul național de securitate publică al Inspectoratului General al Poliției, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu emiterea unei noi hotărâri privind respingerea cererii de chemare în judecată depusă de către Veaceslav Mîrza, ca fiind neîntemeiată. (f.d.193-199)

În motivarea recursului Inspectoratul național de securitate publică al Inspectoratului General al Poliției a invocat dezacordul cu soluția pronunțată de către instanța de apel, menționând că instanța de apel nu a elucidat pe deplin toate circumstanțele importante pentru justa soluționare a cauzei și a aplicat eronat normele de drept material.

Inspectoratul național de securitate publică al Inspectoratului General al Poliției a susținut că agentul constator la momentul depistării comiterii unei fapte care poate fi calificată drept contravenție, este obligat nemijlocit de a întreprinde toate măsurile prevăzute de Codul contravențional. Întocmirea procesului-verbal de contravenție nu poate fi calificată drept acțiune ilicită a agentului constator, deoarece îndeplinirea cu exactitate a atribuțiilor de serviciu este o îndatorire directă, motiv din care nu pot fi reținute argumentele lui Veaceslav Mîrza precum că agentul constator ar fi comis careva abateri de la prevederile legale.

Autoritatea recurentă a mai menționat că prin prisma art. 383, alin. (3) din Codul contravențional persoana, în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, se repune în dreptul de care a fost privată și ei i se repară cheltuielile suportate în proces dacă, prin hotărâre definitivă, este declarată nevinovată sau răspunderea sa contravențională este înlăturată. Astfel, repunerea în drepturi a persoanei se efectuează în cazuri exhaustive și anume, dacă prin hotărâre definitivă, persoana în privința căreia a fost pornit proces contravențional este declarată nevinovată și/sau răspunderea sa contravențională este înlăturată.

În opinia recurentului, în speță, nu sunt întrunite condițiile menționate, deoarece nu există nici o hotărâre definitivă prin care Veaceslav Mîrza să fi fost declarat nevinovat. Procesul-verbal contravențional și decizia agentului constator au fost anulate de către instanța de judecată fiind anulată, din motivul încălcării procedurii, dar

nu din lipsa faptului contravenției. Respectiv nu sunt întrunite cazurile de înlăturare de la răspunderea contravențională.

Inspectoratul național de securitate publică al Inspectoratului General al Poliției a indicat că la întocmirea procesului-verbal de contravenție în privința lui Veaceslav Mîrza nu s-au întreprins careva acțiuni de constrângere psihică sau fizică.

Veaceslav Mîrza nu a demonstrat cumularea tuturor condițiilor generale necesare pentru antrenarea răspunderii Inspectoratului național de securitate publică, ceea ce exclude răspunderea acestuia și necesitatea reparării presupusului prejudiciu.

Totodată, autoritatea recurentă a mai menționat că instanțele de judecată incorect au aplicat prevederile Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, ori acestea nu sunt aplicabile speței.

În conformitate cu art. 434, alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la 19 aprilie 2022, expediată Inspectoratului național de securitate publică al Inspectoratului General al Poliției, prin intermediul poștei electronice, la data de 17 iunie 2022.

La 11 iulie 2022, în termen, a depus recurs Inspectoratul național de securitate publică al Inspectoratului General al Poliției.

La 05 august 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa lui Veaceslav Mîrza copia recursului declarat de către Inspectoratul național de securitate publică al Inspectoratului General al Poliției. (f.d. 203)

Veaceslav Mîrza a recepționat copia recursului expediat, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele dosarului, însă până la data examinării recursului acesta nu a prezentat opinia asupra argumentelor invocate în recursul depus de către Inspectoratul național de securitate publică al Inspectoratului General al Poliției. (f.d. 207)

În conformitate cu art. 439, alin. (2) din Codul de procedură civilă după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului.

Prin încheierea din 05 octombrie 2022 a Curții Supreme de Justiție s-a declarat admisibil recursul depus de către Inspectoratul național de securitate publică al Inspectoratului General al Poliției împotriva deciziei din 19 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău și s-a numit spre examinare, în complet de cinci judecători.

Prin prisma art. 441 și 444 din Codul de procedură civilă recursul se examinează de un complet de 5 judecători, fără înștiințarea participanților la proces, însă data și ora ședinței se plasează pe pagina web a Curții Supreme de Justiție. Astfel, Colegiul a decis inoportună invitarea acestora, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței verificarea legalității hotărârii atacate. Totodată, toate problemele de drept care puteau exista în această cauză pot fi cercetate și soluționate în mod adecvat pe baza înscrisurilor prezente la dosar. În esență, recurentul și intimații, care au recepționat copia recursului, au avut posibilitatea să își prezinte poziția în scris și să răspundă la concluziile părții adverse.

Cu titlu subsidiar, nici un participant nu a solicitat audierea publică a cauzei sale (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Auza Vilho Eskelinen și alții vs Finlanda*, 19 aprilie 2007, parag. 72 – 75, *Eriksson vs Suedia*, 12 aprilie 2012, parag. 66, 72, *Pönkä vs*

Estonia, 8 noiembrie 2016, parag. 33 – 34, decizia nr. 95 din 19 decembrie 2016 a Curții Constituționale, parag. 26 – 27).

În conformitate cu articolul 432, alin. (2), lit. c) din Codul de procedură civilă se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească a interpretat în mod eronat legea. Alin. (4) din același articol prevede că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către Inspectoratul național de securitate publică al Inspectoratului General al Poliției, întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 445, alin. (1), lit. b) din Codul de procedură civilă instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Prin prisma prevederilor art. 118, alin. (3) din Codul de procedură civilă, circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

Articolul 130, alin. (1-3) din Codul de procedură civilă statuează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la relevanța, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei.

Recapitulând esența litigiului, în scopul verificării aplicării corecte a dreptului material și procedural, instanța de recurs reține starea de fapt constatată de instanțele de judecată și confirmată de părți.

Din acțiunea reclamantului rezultă că prin procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI04538127 și decizia agentului constator al Inspectoratului național de securitate publică al Inspectoratului General al Poliției din 20 noiembrie 2018 lui Veaceslav Mîrza i s-a aplicat sancțiune contravențională sub formă de amendă în mărime de 12 unități contravenționale.

Fiind depusă contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție, instanța de judecată a admis-o și a declarat nul procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI04538127 din 20 noiembrie 2018, cu încetarea procesului contravențional.

Ca urmare, Veaceslav Mîrza a depus prezenta acțiune, prin care a solicitat în temeiul Legii nr.1545-XIII din data de 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, repararea prejudiciului material și moral

cauzat prin acțiunile ilicite ale Inspectoratului național de securitate publică al Inspectoratului General al Poliției.

Examinând cauza, atât instanța de fond, cât și instanța de apel au constatat temeinicia acțiunii, menționând că în temeiul art. 383, alin. (2) și alin. (3), art. 384, alin. (2), lit. u), alin. (3¹) din Codul contravențional în coroborare cu art. 3, alin. (2), lit. a), art. 6 și art. 7, lit. e), art. 11 din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998, Veaceslav Mîrza dispune de dreptul de a solicita repararea prejudiciului moral și material, deoarece s-a constatat că în privința acestuia a fost intentată o cauză contravențională și aplicată sancțiunea contravențională sub formă de amendă, însă ulterior procesul contravențional în privința acestuia a fost încetat, procesul-verbal cu privire la contravenție fiind declarat nul.

Instanța de recurs constată această soluție a instanțelor de judecată ca fiind greșită, rezultată din neelucidarea tuturor circumstanțelor importante speței și calificarea incorectă din punct de vedere juridic a acțiunii, motiv din care nu poate fi menținută.

Astfel, problema de bază supusă controlului judecătoresc în faza de recurs constă în verificarea corectitudinii aplicării de către instanțele de judecată a prevederilor Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești și dacă ca urmare a constatării cauzării prejudiciului atrage răspunderea Inspectoratului național de securitate publică al Inspectoratului General al Poliției pentru cauzarea acestuia.

Pentru a elucida aspectele abordate în speță, instanța de recurs va raporta circumstanțele prezentate mai sus la normele de drept material ce reglementează raportul juridic dedus judecării.

Prin prisma art. 2 din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998 rezultă că prin acțiuni ilicite se subînțelege acțiuni sau inacțiuni ale organului împuternicit să examineze cazurile cu privire la contravenții, ale organului de urmărire penală sau ale instanței de judecată, care exclud vinovăția acestora, al căror caracter ilegal se manifestă prin încălcarea principiului general, potrivit căruia nici o persoană nevinovată nu poate fi trasă la răspundere și nu poate fi judecată, (erori) ori fapte ale persoanelor cu funcție de răspundere din organul de urmărire penală sau din instanța de judecată, manifestate prin încălcarea intenționată a normelor procedurale și materiale în timpul procedurii penale sau contravenționale (infrațiuni).

Articolul 3, alin. (1) al aceleași norme legale prevede că este reparabil prejudiciul material și moral cauzat persoanei fizice sau juridice în urma:

a) reținerii ilegale, aplicării ilegale a măsurilor preventive sub formă de arest, de declarație de a nu părăsi localitatea sau țara, tragerii ilegale la răspundere penală;

b) condamnării ilegale, confiscării ilegale a averii, supunerii ilegale la muncă neremunerată în folosul comunității;

c) efectuării ilegale, în cazul urmăririi penale ori judecării cauzei penale, a percheziției, ridicării, punerii ilegale sub sechestru a averii, eliberării sau suspendării ilegale din lucru (funcție), precum și în urma altor acțiuni de procedură care limitează drepturile persoanelor fizice sau juridice;

d) supunerii ilegale la arest contravențional, reținerii contravenționale ilegale sau aplicării ilegale a amenzii contravenționale de către instanța de judecată;

e) efectuării măsurilor speciale de investigații cu încălcarea prevederilor legislației;

f) ridicării ilegale a documentelor contabile, a altor documente, a banilor, a ștampilelor, precum și în urma blocării conturilor bancare.

Pentru alte situații, distincte de cele indicate în art. 3, Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998 nu este aplicabilă. Acest fapt a fost concretizat în propoziția a doua din alin. (1), art. 13 al Legii sus menționate potrivit căreia prejudiciul material și moral cauzat prin aplicarea ilicită a amenzilor contravenționale de către alte organe decât instanța de judecată se repară de către aceste organe.

Prin urmare, pentru prejudiciul material sau moral cauzat prin aplicarea ilicită a amenzilor contravenționale de către agentul constatator, este responsabil organul care a constatat contravenția.

Totodată, urmează de reținut că potrivit alin. (2), lit. u), art. 384 din Codul contravențional persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional are dreptul să ceară și să primească despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile sau inacțiunile ilicite ale autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională.

Alin. (3¹) indică că dreptul prevăzut la alin. (2), lit. u) se oferă doar în cazul în care prin hotărâre judecătorească definitivă s-a constatat caracterul ilicit al acțiunilor sau al inacțiunilor autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională.

La caz, contravenția a fost constatată de către agentul constatator al Inspectoratului național de securitate publică al Inspectoratului General al Poliției. Acest drept i-a fost atribuit agentului constatator prin alin. (2), art. 400 din Codul contravențional, potrivit căruia sunt în drept să examineze cauze contravenționale și să aplice sancțiuni în limitele competenței: a) agentul constatator din rândul angajaților Inspectoratului național de patrulare și ai Inspectoratului național de investigații din cadrul Inspectoratului General al Poliției, precum și din rândul altor subdiviziuni subordonate Ministerului Afacerilor Interne care exercită atribuțiile poliției.

Veaceslav Mîrza a formulat pretențiile sale privind repararea prejudiciului material și moral față de Ministerul Justiției și Inspectoratul național de securitate publică al Inspectoratului General al Poliției.

În aceste circumstanțe, instanța de recurs constată că acțiunea a fost îndreptată către pârâtul necorespunzător, ori în virtutea art. 12 din Legea cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului nr. 320 din 27 decembrie 2012 Inspectoratul General al Poliției reprezintă unitatea centrală de administrare și control a Poliției, cu statut de persoană juridică și cu competență pe tot teritoriul Republicii Moldova.

Totodată, conform art. 14 din Legea nr. 320 din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, în vederea îndeplinirii atribuțiilor specifice Poliției, prin ordinul Ministrului Afacerilor Interne, la propunerea șefului Inspectoratului General al Poliției, se înființează subdiviziuni specializate.

Potrivit art. 15-17 al Regulamentului privind organizarea și funcționarea Inspectoratului General al Poliției, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 547 din 12 noiembrie 2019, Inspectoratul are în subordinea sa: 1) subdiviziuni specializate; 2) subdiviziuni teritoriale.

În vederea îndeplinirii atribuțiilor specifice Poliției, la propunerea șefului Inspectoratului, prin ordin al ministrului afacerilor interne, se înființează subdiviziuni specializate, inclusiv subdiviziunea care va avea calitatea de organ de urmărire penală.

Subdiviziunile specializate reprezintă entități ale Poliției de competență teritorială generală, cu sau fără personalitate juridică, aflate în subordinea Inspectoratului.

Totodată, regulamentul privind organizarea și funcționarea Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne stipulează că între subdiviziunile subordonate și Inspectoratul General se stabilesc relații de subordonare, care reflectă transmiterea sarcinilor și raportarea modului de realizare a acestora pe poziție ierarhică.

În subordinea Inspectoratului General al Poliției se află inclusiv și Inspectoratul național de securitate publică, care a fost creat în scopul menținerii asigurării și restabilirii ordinii publice, asigurării securității circulației rutiere, reacționării prompte și operative la evenimentele publice, patrulării locurilor publice și de agrement, precum și sporirii climatului de siguranță în societate la nivel național.

Conform art. 7 din Regulamentul cu privire la supravegherea tehnică exercitată de Inspectoratul național de securitate publică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 415 din 08 aprilie 2003, Inspectoratul național de securitate publică îndeplinește funcțiile de control de stat, dirijare, alte obligațiuni de serviciu ce țin de supravegherea tehnică prevăzute în actele normative în vigoare.

Deci, Inspectoratul național de securitate publică, fiind o subdiviziune a Inspectoratului General al Poliției, nu poate fi desinestător subiect în raportul obligațional de răspundere delictuală civilă, această obligație fiind atribuită prin lege unității centrale de administrare și control a Poliției, cu statut de persoană juridică și cu competență pe tot teritoriul Republicii Moldova.

În circumstanțele relatate Colegiul lărgit menționează că cererea de chemare în judecată înaintată de către Veaceslav Mîrza împotriva Ministerului Justiției și Inspectoratului național de securitate publică al Inspectoratului General al Poliției urmează a fi respinsă, deoarece sarcina compensării prejudiciului material și moral suferit revine subiectului responsabil, adică Inspectoratului General al Poliției, ca entitate juridică și distinctă ce dispune de buget propriu.

În speță, Inspectoratul național de securitate publică nu poate avea calitate procesuală de pârât, dat fiind faptul că prin efectul legii, nu poate fi subiect desinestător în raportul obligațional de răspundere civilă.

Din materialele dosarului rezultă că Veaceslav Mîrza inițial a înaintat prezenta acțiune față de Ministerul Justiției, acțiune care prin hotărârea din data de 30 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost respinsă ca fiind neîntemeiată. Ulterior prin decizia din 16 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de Veaceslav Mîrza, s-a casat hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 30 decembrie 2019 cu remiterea cauzei la rejudicare în alt complet de judecată, deoarece organul care a constatat contravenția nu a fost atras în proces.

După remiterea cauzei la rejudicare Veaceslav Mîrza a concretizat cererea de chemare în judecată și a înaintat pretențiile față de Ministerul Justiției și Inspectoratul național de securitate publică al Inspectoratului General al Poliției.

În acest sens, instanța de recurs subliniază că în conformitate cu prevederile art. 27 din Codul de procedură civilă disponibilitatea în drepturi îi aparține reclamantului și anume lui Veaceslav Mîrza de a înainta acțiune față de pârâții corespunzători, astfel

alegerea pârâtului aparține reclamantului, iar instanțele de judecată sunt obligate să se expună pe acțiunea depusă în limitele cerințelor formulate față de pârâtii atrași.

Astfel, Colegiul lărgit constată că instanțele ierarhic inferioare la adoptarea hotărârilor au interpretat eronat prevederile Legii nr.1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

În concluzie, Colegiul lărgit relevă că în cadrul judecării cauzei, instanțele de judecată ierarhic inferioare au creat participanților la proces condiții obiective și echitabile pentru exercitarea drepturilor și obligațiilor procedurale, oferind reclamantului posibilitatea de a formula pretenții față de pârâtul corespunzător, fapt ce se încadrează în asigurarea între părți a dreptului la un proces echitabil, garantat și asigurat prin art. 6 al Convenției Europene pentru apărarea Drepturilor Omului.

Având în vedere faptul că instanțele de judecată ierarhic inferioare au interpretat eronat normele de drept material ce reglementează raportul juridic litigios, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel și hotărârea instanței de fond și de a emite o nouă hotărâre, prin care a respinge pretențiile înaintate de către Veaceslav Mîrza.

Reieșind din cele expuse, în baza art. 445, alin. (1), lit. b) din Codul de procedură civilă Colegiul Civil, comercial și de contencios lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de către Inspectoratul național de securitate publică al Inspectoratului General al Poliției.

Se casează decizia din data de 19 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din data de 21 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și se emite o nouă hotărâre prin care se respinge cererea de chemare în judecată depusă de către Veaceslav Mîrza împotriva Ministerului Justiției și Inspectoratului național de securitate publică al Inspectoratului General al Poliției, intervenient accesoriu agentul constatator Valeriu Stratan cu privire la încasarea în mod solidar a prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Dumitru Mardari

Victor Burduh

Maria Ghervas